
BELEDİYE ZABITA PERSONELİ YÖNETMELİĞİ
(R.G. 15.07.1969 – 13249)

GENEL ESASLAR

Belediye Zabıtasının Niteliği

Madde 1 - Belediye zabıtası, belediye sınırları içinde beldenin düzenini ve belde halkının sağlık ve huzurunu ve yetkili organların bu amaçla alacakları kararların yürütülmesini sağlamak ve korumakla; belediye suçlarının işlenmesini önleyici tedbirleri almakla ve işlenen belediye suçlarını takiple mükellef bir özel zabıta kuvvetidir. Belediye zabıtası personeli üniformalı olup kıyafet ve teçhizatı özel yönetmeliğinde gösterilir.

Belediye Zabıtasının Kuruluşu

Madde 2 - Her belediyede, ihtiyaç ve imkânına göre, sabit, gezici veya toplu zabıta teşkilâtı kurulur.

Yaklaşık olarak 1500 nüfusa bir zabıta personeli isabet etmek üzere, kuruluş kadrosu belediye meclislerince tespit olunur ve yetkili mercilerin tasdiki ile uygulanır.

Belediye Zabıtasının Bağlılığı

Madde 3 - Belediye zabıtası kuruluşu doğrudan doğruya belediye başkanının ve belediye şubelerine ayrılan yerlerde şubeye bağlı zabıta personeli belediye şube müdürlerinin emri altındadır.

Özel Kanunların, belediye zabıtası personelinin görevlendirebilecekleri hususunda kendilerini yetkili kıldığı hallerde en büyük mülkiye amirleri zabıta personelinin görevlendirmekle beraber ilgili belediye başkanı veya şube müdürüne de bilgi verirler.

Belediye Zabıta Hizmetlerinin Sürekliliği

Madde 4 - Belediye zabıtası hizmetlerinde süreklilik asıldır. Ulusal bayram, genel tatil ve hafta tatili günlerinde ve günün 24 saatinde zabıta hizmeti aksatılmaz.

Belediye zabıtası personelinin çalışma saatleri, hafta tatilleri ... bu sürekliliği sağlayacak şekilde ve haftada 48 saati geçmemek üzere ilgili belediye zabıtasının en yüksek dereceli amirinin teklifi ve belediye başkanının onayı ile tespit olunur.

Zabıta kadrosu 8 veya daha aşağı olan belediyelerde zabıta amir ve memurlarının çalışma saatleri iş durumuna göre ve haftada 48 saat kaydına bağlı olmaksızın belediye başkanı tarafından düzenlenir. Bu düzenlemenin yazılı olması şart değildir.

Zabıta Hizmetlerinin Belediye Sınırları İtibariyle Bütünlüğü

Madde 5 - Belediye zabıtası hizmetleri belediye sınırları içinde bir bütündür.

Merkez amirliği ve şubelere ayrılan belediyelerde şube zabıta amirliği ile sürekli veya geçici olarak kurulabilecek belediye zabıta karakolları ve noktaları sabit belediye zabıta kuruluşlarıdır.

Gezici belediye zabıtası esas itibariyle, motorlu taşıtla donatılmış ekipler halindedir.

Zabıta birimleri belediye zabıtasının en yüksek dereceli amirinin teklifi ve belediye başkanının onayı ile kurulur.

Zabıta Memurlarının Yükümlülüğü

Madde 6 - Görevli oldukları çalışma saatleri veya sabit olarak görevlendirildikleri belirli bir alan dışında belediye mevzuatı, karar, emir veya yasaklarına aykırı davranışlara şahit olan veya bu davranışlardan haberdar edilen üniformalı belediye zabıta memurları men edilen veya yapılması suç teşkil eden fiile el koymakla beraber belediye zabıtasının en yakın sabit kuruluşuna veya birimine durumu iletirler ve failer hakkında giriştikleri işlemi onlara devrederler.

Zabıta memurları, yangın, deprem, su baskını, olağanüstü durum gibi zaruret halinde, düzenlenen çalışma saatleri dışında çalışmaya mecburdurlar.

Bu zarureti takdir belediye başkanına aittir.

GÖREV - YETKİ - SORUMLULUK

Belediye Zabıtasının Görevleri

Madde 7 - Belediye zabıtasının görevleri şunlardır:

A) Belediye sınırları içinde beldenin düzenini ve belde halkının, huzurunu ve sağlığını sağlayıp korumak amacıyla kanun, tüzük ve yönetmeliklerde:

a) Açıkça belediye zabıtasınca yerine getirileceği belirtilen görevleri yapmak ve yetkilileri kullanmak,

b) Belediyece yerine getirileceği belirtilip te mahiyeti itibariyle belediyenin mevcut diğer kuruluşlarını ilgilendirmeyen ve belediye zabıta kuruluşunca yerine getirilmesi tabii olan görevleri yapmak,

c) Belediyece yerine getirileceği belirtilip te mahiyeti itibariyle doğrudan doğruya veya ilişkisi itibariyle diğer belediye kuruluşları ile işbirliği halinde yürütülmesi yetkili belediye organlarıncaya belediye zabıtasından istenen hizmetleri ifa etmek,

B) Belediyenin, Zabıta Yönetmeliği ile Sağlık Zabıtası Yönetmeliğinde zabıtaya ilişkin

olarak yer alan görevleri ve hizmetleri yerine getirmek,

C) Belediye karar organlarının tarafından alınmış ve uygulanması zabıta'yı ilgilendiren kararları, emir ve yasakları uygulamak ve sonuçlarını izlemek,

Ç) Belediye başkanının ve bağlılığı halinde belediye şube müdürünün hizmetle ilgili emirlerini yerine getirmek,

D) Belediye suçlarının işlenmesini önleyecek idari tedbirleri almak,

E) Belediye suçunun işlenmiş olması halinde mevzuatın öngördüğü müeyyideleri yetkili kılındığı hallerde re'sen, bunun dışında yetkili mercilerin kararlarına dayanarak uygulamak,

F) Ulusal bayram, genel tatil günleri ile özellik taşıyan günlerde yapılacak törenlerin gerektirdiği hizmetleri görmek,

G) Belediyenin Zabıta Yönetmeliği ile Sağlık Zabıtası Yönetmeliği'nde yer alsın veya almasın yahut bu Yönetmelikleri usulünce yürürlüğe konsun konmasın, özellikle aşağıdaki görevler belediye zabıtasının görevlerindedir.

a - 394 sayılı Hafta Tatili Kanunu'na göre Pazar günleri açık kalması için belediyeden izin alması gerekip de almadan veya tatil yapması gerekirken yapmayıp çalışan dükkân ve müesseseleri kapatarak çalışmalarına engel olmak ve haklarında kanuni işlem yapmak,

b - Belediye cezaları ile ilgili 486 sayılı Kanun ve 1608, 2575 ve 151 sayılı Ek ve Değişiklik Kanun'ları uyarınca, belediye nizam ve yasaklarının ve bunlara dayanılarak verilen emirlerin ve hükmedilmiş cezaların yerine getirilmesini ve uygulanmasını sağlamak,

c) 743 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre bulunmuş eşya ve malları, mevzuatta haklarında ayrıca hüküm varsa bu hükümlere göre, yoksa belediye idaresinin bu konudaki karar ve işlemlerine göre korumak ve sahipleri çıkmayan eşya ve malları mevzuatta ayrıca özel hüküm yoksa bakım ve gözetim masrafı alındıktan sonra bulanına verilmesini sağlamak sahipleri anlaşıldığında onlara teslim etmek,

ç - Korunması belediyelere ait abide ve mabetler ile tarihi ve turistik eserleri muhafaza etmek; pisletilmelerine, çalınmalarına ve tahrip edilmelerine ve her ne şekilde olursa olsun zarara uğratılmalarına meydan vermemek,

d - 831 ve 2659 sayılı Sular Hakkındaki Kanun'a göre, umumi çeşmelerin kırılmasını, bozulmasını önlemek; kıran veya bozanlar hakkında işlem yapmak; şehir içme suyuna başka suyun karıştırılmamasını veya sağlığa zararlı herhangi bir madde atılmamasını gözetmek,

e) 1003 sayılı binaların numaralanması ve sokaklara isim verilmesi hakkındaki Kanun ve Yönetmeliğine göre binalara verilen numaraların ve sokaklara verilen isimlere ait

levhaların sökülmesine, bozulmasına mani olmak,

f) 1234 sayılı Hayvanların Sağlık Zabıtası hakkında Kanun'a ve Tüzüğüne göre gerekli hallerde, bulaşıcı hastalıklara yakalanmaları muhtemel hayvanların aşılatılmaları

hususunda yetkili mercilerin kararlarının icrasına yardımcı olmak; kudurmuş bulaşıcı hastalığa yakalanmış ve mevzuatta belirtilmiş esaslar çerçevesinde ortadan kaldırılması gereken hayvanları yok etmek, muzur hayvanları beldede başı boş gezdirmemek, ehil hayvanların yaralanmasına, döğülmesine, fazla yük yüklenmesine mani olmak,

g) 1580 sayılı Belediye Kanunu'na göre umumun yiyip içmesine, yatıp kalkmasına, taranıp temizlenmesine, eğlenmesine mahsus, lokanta, birahane, gazino, kahvehane, kıraathane, meyhane, han, hamam, otel, sinema, tiyatro, bar, dansing ve emsali yerlerin ve bu mahallerde satılan ve kullanılan şeylerin temizliğine, sağlığa uygunluğuna ve sağlamlığına dikkat etmek, belediyece izin verilirken taahhüt edilen kayıt ve şartlara riayet edip etmediklerini denetlemek.

Yolda hastalanan, kazaya uğrayan düşüp kalan kimseleri ve genel olarak durumları itibariyle yersiz ve yurtsuz muhtaç olanları ilgili sosyal kurumlara iletmek, esas beldelerine göndermek veya korumak ve bu maksatla gerekirse haklarında soruşturma yapmak.

Emeksiz ve karşılıksız para kazanmayı alışkanlık haline getirip kutsal din ve merhamet duygularını istismar ederek dilenenleri menetmek.

Ev, apartman ve her türlü işyerinin çöplerinin sokağa atılmasına mani olmak, çöp kutu ve artıklarının eşelenmesini önlemek, sabah erken ve akşam geç vakitlerde aşırı gürültü yaparak etrafı rahatsız edenlere mani olmak.

Cadde, sokak ve meydanlarda parklarda belediye nizamlarına ve sağlık şartlarına aykırı olarak satış yapan seyyar satıcıları menetmek,

Parlayıcı ve patlayıcı maddelerin belediye sınırları içinde satış, depolama ve taşınmasında mevzuata uygun davranılıp davranılmadığını denetlemek, aykırı hallerin tesbitinde failler hakkında kanuni işlem yapmak. Ekonomik faaliyetler alanında belediyelere tanınmış en yüksek fiyat, ücret narh tesbiti konularında belediye kararlarına riayet edilip edilmediğini denetlemek ve aykırı halleri önlemek.

Kanunen belediyenin iznine veya resim ve vergilerine tabi iken izin almaksızın veya resim, vergi yahut harcı verilmeksizin yapılan işleri tespit etmek, bunların yapılmasında, işletilmesinde, kullanılmasında veya satılmasında sakınca varsa derhal menetmek ve kanuni işlem yapmak.

h - 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun, belediye sağlık personeli tarafından uygulanmasında ve bu kanun uyarınca alınması gerekli kararların yerine getirilmesinde sağlık personeline yardımcı olmak,

ı - Kanunla gayri sıhhi müessese olarak nitelendirilen iş yerlerinin ruhsatsız olarak

açılmaları ve işletilmeleri halinde, ruhsat alıncaya kadar faaliyetten alıkoymak için gerekli işleme başvurmak ve yetkili merciden karar alındıktan sonra bu yerleri çalışmadan menetmek, Gıda maddeleri tüzüğü gereğince, yıkanmadan, soyulmadan veya

pişirilmeden yenen gıda maddelerinin açıkta satılmasına mani olmak.

Karıştırıldıklarından şüphe edilenlerden tahlilleri yapılmak üzere numune alınması hususunda ilgili

sağlık teşkilâtına bilgi vermek, bu teşkilâtın bulunmaması veya görevlilerin zamanında gönderilmemesi halinde bizzat almak ve yapılan tahlil sonunda sağlığa zararlı

oldukları tespit edilenleri sağlık yetkililerin kararı ile imha etmek.

Kokmuş oldukları yetkili belediye veterinerinin tespit ettiği ve insan sağlığına zararlı etlerin satılmasını veya kontrol altında kesilmiş kasaplık etlere karıştırılmasını önlemek,

i - 1782 - 6621 sayılı Ölçüler Kanunu'na göre, damgalanmamış hileli ayarı bozuk, terazi, kantar, baskül, litre, kilo, metre gibi ölçüleri kullandırmamak ve kullananlar hakkında gerekli muameleyi yapmak,

j - 3078 sayılı Tuz Kanunu hükümlerine göre, tuzun toptan ve perakende fiyat ve cinsini kontrol etmek,

k - 3434 sayılı Oyun Alet ve Vasıtalarından alınacak vergi ve resimlerin alınmasını temin etmek,

l - 3489 sayılı Pazarlıksız Satış Mecburiyetine dair Kanuna göre, bu Kanunun uygulandığı illere ve dükkân, mağaza ve ticarethanelere mahsus olmak üzere, satılan emtianın cinsini, ayrıca vafını ve fiyatını gösteren etiketin konulmasını yahut etiket koymak mümkün değilse, görülebilecek yere listenin asılmasını temin ve o fiyattan fazlaya veya müsaadesiz aşağı satışı önlemek ve riayetsizlikleri görülenlere kanuni işlem yapmak,

m - 3757 sayılı Kanuna göre, cezaevinde hükümlü olarak bulunanlar ve 4109 sayılı Asker Ailelerine Yardım hakkındaki Kanun ve Yönetmeliğine göre, yardıma muhtaç olduğunu beyanla müracaat edenler hakkında muhtaçlık durum soruşturması yapmak,

n - 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre, işgaline izin verilmeyen yerlerin işgaline engel olmak, tahakkuku tahsile bağlı belediye gelirlerinde ve borcunu ödemeyenlerden 6183 sayılı Kanun'a göre haciz yolu ile tahsilâtta ilgililere yardımcı olmak,

o - 6301 sayılı Öğle Dinlenmesi Kanunu'na göre belediye meclislerince tespit edilen öğle tatiline riayeti temin ve aykırı davrananlar hakkında kanuni işlem yapmak,

ö - 6785 sayılı İmar Kanunu ve İmar Yönetmeliğine göre belediye ve mücavir saha sınırları içinde güvenlik tedbirleri olarak düşünülen arsa etraflarının çevrilmesi, açıkta bulunan kuyu, mahzen gibi yerlerin kapatılarak zararlarının ve tehlikelerinin giderilmesi, kanalizasyon fosseptik çukurlarının sızıntı yapmasına mani olunması,

hafriyat

artıklarının müsaade edilen yere dökülmesi, ve benzerleri hallerde doğrudan doğruya gerekli tedbirleri aldirmek, maili inhidam binaların boşaltılması ve yıktırılması ve aynı kanunun diğer maddelerinde öngörülen boşaltılma veya yıktırılma hallerinde ise belediyenin fen ve sağlık kuruluşlarının yetkili elemanlarına yardımcı olmak, bu kanunda belirtilen suçları işleyenler hakkında kanuni işlemde bulunmak,

p - 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerince belediye sınırları içinde kaçak orman emvalinin tesbiti halinde orman memurlarına yardımcı olmak,

r - 80 sayılı Hal Kanunu'na ve ilgili belediyelerce hazırlanacak yönetmeliklere göre verilmiş bulunan sanat ve ticaretten men cezasını yerine getirmek,

s - 775 sayılı Gecekondu Kanunu'na göre, kendisine ait olmayan arsaya izinsiz yapılan yapılara meydan vermemek ve yapılanların fen elemanlarının gözetiminde belediye

işçileri tarafından yıkılmasında gerekli tedbirleri almak,

ş - Yangın, deprem, su baskını gibi hallerde görevli ekipler gelinceye kadar yerinde gerekli tedbirleri almak,

t - Elektrik, su, havagazı ve kanalizasyon gibi belediyenin kamu tesislerinde meydana gelen arızaları gördüğünde veya haber aldığıında derhal ilgililere bildirmek ve gerekli koruyucu ön tedbirleri almak,

u - Beldenin yabancıları bulunan kimselere yol gösterme, danışma ve benzer hususlarda yardımda bulunmak,

ü - Savaş veya savaşa hazırlık gibi olağanüstü hallerde sivil savunma hizmetlerinin gerektirdiği ve kendisine verilen görevleri yerine getirmek,

v - Özel mevzuat hükümleri ile, belediye zabıtasına verilen görevlere benzer görevler ile de yükümlü kılınmış diğer genel ve özel zabıta kuruluşları ile işbirliği yapmak.

Belediye Zabıtasının Yetkileri

Madde 8 - Belediye zabıtası kanun tüzük ve yönetmeliklerin ve yetkili belediye organlarının kendisine yüklediği görevleri yerine getirebilmesi için belediye sınırları içinde:

A) Bu yerlerin faaliyette bulunmaları için tespit olunan günün belirli saatlerinde umuma açık yerlere girmeğe, burada gerekli kontrolleri yapmağa, sahip veya işletenlerinden kontrol konusu ile ilgili belgeler istemeğe ve haklarında tutanak düzenlemeğe,

B) Kapalı olması gerekirken açık olduğu tespit edilen yerlere girmeğe, mevzuata aykırı davranan ilgilileri hakkında tutanak düzenlemeğe ve kovuşturma yapmağa,

C) Belediye suçu işleyen kimseler hakkında kanuni işlem yapmağa ve bunlardan belediye meclislerinin kararları çerçevesinde maktu cezayı gerektireni işleyenlere ceza

tertip ve bu cezayı tahsil etmeğe,

Ç) Boşaltılması veya yıktırılması hususunda yetkili mercilerin karar veya emirleri bulunan yapı, ev veya müesseselere diğer görevlilerle birlikte girmeğe,

D) Savaş gibi olağanüstü hallerde veya yangın, deprem, su baskını gibi tabii afetler halinde yardım veya ikaz maksadı ile ve zaman kaydına tabi olmaksızın ev, dükkân ve müesseselere girmeğe,

E) Belediye emir ve yasaklarına aykırı davranışları sebebiyle hakkında işlem yapılmak üzere mevzuata uyması istenen fakat bu isteğe uymayıp ayrıca direnen ve kimliğini açıklamaktan da kaçınan kimseleri en yakın polis veya belediye dairesine, muhalefet halinde zorla götürmeğe,

F) Genel olarak, kanun ve tüzüklerde belediye zabıtasına tanınan yetkileri kullanmağa mani olanlar hakkında adli kovuşturma yapılmak üzere tutanak düzenlemeğe,

G) Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarına vaki olacak tecavüzleri, usulünce önlemeğe,

H) Umumi yerlerde belediye nizamlarına aykırı olarak seyyar satışta bulunan kimseleri ve başkalarının ticarethane önlerini de kapatacak şekilde kaldırım, tretuvar gibi kısımları izinsiz işgal edenleri men etmeğe,

I) Motorlu kara taşıtlarının, park etmek suretiyle, herkesin gelip geçmesine mahsus yerleri ve yaya kaldırımları işgallerini önlemeğe,

İ) Herkesin gelip geçtiği umumi yol, kaldırım ve meydanlarda gazete, dergi ve kitapların yerde teşhir edilerek satışını önlemeğe,

J) Sağlığa mutlak surette zararlı olduğu usulünce yapılmış tahliller sonunda sabit olan bozulmuş, kokmuş ve çürümüş gıda maddelerini sağlık ilgililerinin isteği üzerine imha etmeğe,

K) Sahipsiz olup beldede başıboş dolaşan hayvanları muhafaza altına almağa ve buhlardan tehlike yaratması muhtemel bulunanların ıtlafını sağlamağa,

L) Trafik kuruluşunun bulunmadığı belgelerde halkın selamet ve güvenliği bakımından araçların şehir veya kasaba içi geçişlerini geçici olarak düzenlemeğe,

M) Umumi yerlerde aşırı derecede gürültü yapanlara, yerleri veya havayı kirletenlere, pazar ve panayır yerlerinde geliş gidişi zorlaştıranlara gerekli ikaz ve tenbihatta bulunmağa ve uymayanları menetmeğe, yetkilidir.

Yetki İle İlgili Diğer Hükümler

Madde 9 - Genel ve özel kanun hükümleri ile belediye zabıtasına ayrıca verilen

yetkiler bakidir.

Belediye zabıtasının görevlerini lâıkiyle yapabilmesi hususunda belediyenin ilgili servisleri belediye zabıtasına yardım etmekle ve gerektiğinde kendi elemanlarından katacakları personelle karma ekipler teşkili suretiyle işbirliğinde bulunmakla yükümlüdürler.

Belediye Zabıtasına Karşı Gelenler

Madde 10 - Görevlerini yaparken belediye zabıtasına karşı gelenler Devlet Zabıtasına karşı koyanlar gibi ceza görürler.

Belediye Zabıtasının Sorumluluğu

Madde 11 - Belediye zabıtası memurları, görevlerine ilişkin kanun, tüzük, yönetmelik ve emirleri bilmekle ve hizmetlerini bunların hükümleri dairesinde yapmakla ve görevlerin yerine getirilmesi sırasında birbirlerine yardım etmekle yükümlüdürler.

Müstakil görevi olan memur yalnız başına bu hizmetinden sorumlu olduğu gibi ortaklaşa görev sahibi olanlar görevlerinden dolayı birlikte sorumludurlar.

Hizmetin İcaplarını Yerine Getirmede Esas

Madde 12 - Kanun, tüzük ve yönetmeliklerde açıklık olmayan veya işin uygulanma tarzına dair emir bulunmayan yahut bunların uygulanmasında tereddüt hasıl olan işlerde belediye zabıtası memuru merciine müracaat ederek alacağı emre göre iş görür.

Merciine müracaata vakit bırakmayacak kadar acele olan ve bekletilmeye tahammülü bulunmayan hallerde zabıta memuru kendi sorumluluğu altında durumun gerektirdiği

tedbirleri alır, keyfiyeti en kısa zamanda merciine bildirir.

Belediye zabıtası memuru üstünden aldığı emri Anayasa'ya, Kanun, Tüzük veya Yönetmelik hükümlerine aykırı görürse yerine getirmeyen ve bu aykırılığı emri veren üstüne bildirir. Ancak üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, emir yerine getirilir, bu halde emri yerine getiren sorumlu olmaz.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir surette yerine getirilmez, yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Gizli Bilgileri İfşa Edememe Zorunluluğu

Madde 13 - Belediye zabıtası memurları belediye dairelerince gizli tutulması gereken işleri ifşa edemezler.

Demirbaş Eşyanın İyi Kullanılması Ve Korunması

Madde 14 - Zabıta teşkilâtı demirbaşına ait olup kendilerine teslim edilmiş, vasıta, malzeme, teçhizat ve eşyayı kaybeden, tahrip eden veya kendi mülkiyetine geçirenler

veya bunları görev dışı maksatla kullananlar yahut kullanılmasına sebep olanlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun Devlet malları aleyhine işlenen suçlar ile ilgili hükümleri uygulanır.

Hep Birlikte İşten Çekilme Yasağı

Madde 15 - Belediye zabıtası memurları işten hep birlikte çekilemezler.

İşe Alma Belediye Zabıtalığına Girişte Gerekli Şartlar

Madde16 - Belediye zabıtası mesleğine girmek için aşağıdaki şartları haiz olmak gereklidir:

- a) Türk olmak,
- b) 30 yaşını aşmamış olmak,
- c) En az ortaokul veya bu derecede bir meslek okulu mezunu olmak, (Ortaokul veya aynı derecede meslek okulu mezunlarından istekli bulunmadığı hallerde en az ilkokul mezunu olanlar da hizmete alınabilir.)
- d) Fiili askerlik hizmetini yapmış olmak, (Kadın personeli için bu şart aranmaz, 18 yaşını bitirmiş olması yeter sayılır.)
- e) Boyu erkeklerde 1,64 m. den, kadınlarda 1,60 metreden kısa olmamak,
- f) Bulaşıcı hastalıklara müptelâ olmamak, görevlerini muntazam ifaya mani olabilecek bedence ve akılca sakatlık ve hastalıklarla malul bulunmamak, (İsteklilerin sağlık durumu ile ilgili hususlar belediyece gösterilecek tam kuruluşlu bir hastahanedен alınacak kurul raporu ile belirtilir).
- g) Siyasi ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olmak,
- h) Kumarbazlık ve sarhoşluk gibi fena itiyatları olmamak,
- l) Ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis cezası ile veya yüz kızartıcı bir suç ile mahkum olmuş bulunmamak.

Duyurma

Madde 17 - Yeni bir belediye kurulması veya esasen mevcut bir belediyede zabıta personeline ihtiyaç hasıl olması hallerinde bu görevlere isteklilerin başvurmalarını sağlamak üzere keyfiyet belediye idaresince ilân tahtasına ilân asmak, varsa hoparlörle veya tellâl ile duyurulmak gibi alışılmış usullerle ve nüfusu 100.000 den yukarı

belediyelerde ayrıca mahalli bir gazetede yayınlanmak suretiyle ilân edilir.

İlânda münhal zabıta memurluğunun unvanı ve aylık maaş tutarı ile birlikte müracaat

için aranan şartlar ve en son başvurma tarihi belirtilir.

Gazete ile ilânlarda, aranan şartlarla ilgili yönetmelik maddelerine atıfta bulunmakla yetinilebilir.

Başvurma

Madde 18 - Belediye zabıtasında görev almak isteyenler aranan şartları haiz iseler bu şartları taşıdıklarını belirten bir dilekçe ile belediye başkanlığına başvururlar.

Bu kimselere, başvurduklarına dair bir belge verilir.

Yeterlik Yoklaması

Madde 19 - En son başvurma tarihine kadar başvuran istekli sayısı alınacak personelden az veya alınacak personel kadar olduğu hallerde "Yeterlik Yoklaması" yapılır.

Yeterlik yoklamasında başvuranın davranışı, türkçe dilini bilme ve konuşma kabiliyeti derecesi ve genel kültürü yoklanarak belediye zabıta memuru olmaya lâayık olup olmadığı araştırılır ve kanaat "olur" veya "olmaz" şeklinde tespit olunur.

Yarışma İmtihanı

Madde 20 - Başvuracak istekli sayısı alınacak personelden çok ise "Yarışma İmtihanı" yapılır.

Bu imtihan yazılı olur.

Sorular, makbul sayılabilecek cevapları ile birlikte ve her sorunun not olarak değeri de gösterilerek imtihan kurulunca aynı günde hazırlanır, mühürlü bir zarf içine konur ve imtihana girenlerin huzurunda açılır. İmtihan kuruluna dahil kimseler isteklilere ait imtihan kâğıdını birlikte inceler ve ortak kanaatlerini not halinde ve imzaları ile gösterirler.

En fazla not alanlar başarı kazanmış sayılır. Onları izleyenler yedek olur

Ancak, imtihan kurulu imtihan sorularını ve notlarını tespit ederken topla olarak belirli bir miktarda not almanın zaruri olduğunu da belirtmişse o toplam nottan az alanlar başarı kazanmamış sayılırlar.

Eşit not alıpta aralarında tercih söz konusu olanlar yeterlik yoklamasına tabi tutulurlar.

Yoklama Ve İmtihan Kurulları

Madde 21 - Yeterlik yoklaması veya yarışma imtihanı:

Belediye başkanının teklif ettiği belediye görevlileri arasından belediye encümeninin, biri başkan olmak üzere seçeceği üç kişiden meydana gelecek imtihan kurulunca

yapılır. Memur kadrosu, imtihan kurulunu meydana getirmeğe yeterli olmayan belediyeler, encümen kararı ile, vali veya kaymakamlardan bu kurulun teşekkülü için milli

eğitim, maliye, özel idare ve genel zabıta kuruluşu mensuplarından kimseleri görevlendirmelerini isteyebilirler. Bu takdirde imtihan kurulu vali yahut kaymakamlarca teşkil edilir ve imtihan ilgili belediyeden bir gözlemcinin katılması ile yapılır.

İmtihan Tutanağının İlanı

Madde 22 - İmtihan kurulu, imtihan sonuçlarını belirten tutanağı doğrudan doğruya veya mahalli mülkiye amirinin aracılığı ile belediye başkanlığına verir.

İmtihan kurulunun kazananları veya yeterlikleri tespit edilenleri belirten bu tutanaklarının birer örneği belediye ilân tahtasına asılır ve durum ilgililere ayrıca duyurulur.

Belgelerin Tamamlanması

Madde 23 - İmtihani kazanmış olanlardan belirli bir süre içinde aşağıdaki belgeleri tamamlamaları istenir.

a - Nüfus kâğıdı örneği,

b - Tahsil derecesini gösteren diploma veya belgenin noterden onaylanmış örneği,

c - Erkek personel için, askerlik hizmetini yapmış olduğuna ve askerlikle fiilen ilişkisi bulunmadığına dair belge,

ç - Tam teşkilâtli hastaneden alınmış sağlık kurulu raporu,

d - Adli sicil kaydında sabıkası olmadığına dair belge,

e - Aşı kâğıdı,

f - 9 x 12 boyutlarında 2 adet boy fotoğrafı.

Madde 24 - Süresi içinde belgelerini tamamlayanlar belediye başkanının veya belediye başkanının tayin hususunda yetkili kıldığı başkan yardımcısının onayı ile tayin edilirler.

Bu suretle aday olarak tayin edilenlerin adaylık süresi en az altı ay ve en çok iki senedir.

Bu süre sonunda kendilerinden faydalanılmayacağı anlaşılan adayların görevine, 1 inci fıkrada yazılı yetkililerin onayı ile son verilir.

Belgesini Tamamlamayanların Durumu

Madde 25 - Yoklama veya imtihanı kazanmış olupta süresi içinde belgelerin tamamlamayanların veya 16 ncı maddede belirtilen şartları taşımadıkları anlaşılanların imtihandan doğan hakları kaybolur ve varsa yerlerine yedeklerde sırası gelenlere duyurmada bulunulur.

Asıl Memurluğa Alınış

Madde 26 - Adaylık süresi içinde görevinin ehli olduğu amirlerince kabul edilenler, 24 üncü maddenin 1 inci fıkrasında yazılı yetkililerin onayı ile asıl memurluğa alınırlar.

Başka Memurluklardan Naklen Geçiş

Madde 27 - Herhangi bir resmi kuruluştaki veya belediyenin bir diğer hizmet kolunda asıl memur iken belediye zabıtasında görev almak isteyen olursa bu Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde yazılı şartları taşımak, son üç yıllık tezkiye devresine ait sicili olumlu olmak ve 23 üncü maddesinde yazılı belgelerden sicil dosyasında eksik olanlarını tamamlamak kaydı ile asıl olarak belediye zabıta memurluğuna alınabilir.

Belediye Zabıtası Memurlarının Barem Dereceleri

Madde 28 - Belediye zabıta memurları 3656 sayılı Kanun ve değişiklikleri ile belediye memurları için tespit edilen barem derecelerine tabidirler.

Belediye Zabıtası Memurlarının Menşe Ve Tahsillerine Göre Alınacakları Dereceler

Madde 29 - Belediye zabıta memurluğuna ilk defa girenler menşe ve tahsillerine göre, emsal belediye memurları gibi:

A)

a - Ortaokul mezunlarından istekli bulunmadığı için hizmete alınan ilköğretim mezunu,

b - Ortaokul mezunu,

c - Ortaokula denkliği özel mevzuatı ile kabul edilmiş yahut memurluğa almada ortaokula denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca teyit edilmiş bir meslek okulu mezunu iseler 14 üncü dereceye,

B)

a - Lise mezunu,

b - Memurluğa almada liseye denkliği özel mevzuatı ile kabul edilmiş yahut Milli Eğitim Bakanlığınca teyit edilmiş bir okul mezunu,

c - Ortaokul tahsili ile aynı zamanda meslek tahsili gören en az 5 yıllık yahut ortaokulu tamamladıktan sonra en az 2 yıllık meslek okulları mezunu, iseler 13 üncü dereceye,

C)

a - Lise veya dengi bir tahsil üzerine en az bir yıllık meslek tahsili veren okul, veya 5

yıllık meslek tahsili üzerine ayrıca en az iki yıllık daha yüksek bir meslek okulu mezunu,

b - Ortaokulu bitirdikten sonra en az dört yıllık meslek okulu mezunu iseler 12 nci dereceye,

D) Yüksek tahsil mezunları, diğer Devlet memuriyetlerine geçişte alabilecekleri dereceye, alınırlar.

Sicil Ve İlgili İşlemler Zabıta Personel Sicili

Madde 30 - Her belediye zabıtası memurunun bir açık sicili tutulur. Bu sicilde aşağıda yazılı hususlar bulunur:

a - Adı ve Soyadı,

b - Baba ve ana adı,

c - Doğduğu yer ve tarih, (Milli sınırlar dışında doğanlar için yabancı ülkenin ve doğduğu yerin bağlı olduğu ilin adı),

ç - Tahsil derecesi,

d - Medeni hali,

e - Memurun sağlık durumu,

f - Bakmakla mükellef olduğu kimseler,

g - Aldığı mükâfatlar,

h - Aldığı cezalar ve sebepleri,

ı - Askerlikle ilişkisi,

i - Varsa eserleri veya onursal hizmetleri,

j - Emekli Sandığı kayıt numarası,

Durumunda sicile ilişkin değişiklik oldukça sicil sahibi keyfiyeti yetkililere bildirerek değişikliğin işlenmesini sağlar.

Her memur işe alındığı tarihten itibaren son rakamı 1 ve 6 olan senelerin ilk ayı içinde ayrıca 2 adet fotoğrafını verir. İlgilinin yüzünde değişiklik olursa bu fotoğraflar söz konusu yıllar beklemeden verilir.

Sicilin Dayandığı Diğer Belgeler

Madde 31 - ilgilinin beyanı ve sunacakları belgeler dışında tayin, terfi gibi özlük

işlerine ilişkin işlemler ve idari veya adli yargı mercilerinden veya disiplin kurullarından verilmiş kararlar sicilin dayandığı sair belgelerdir.

Savaş, yangın, su baskını, yer sarsıntısı gibi olağanüstü haller ve tabii afetler sebebiyle sicillerin kaybolması halinde siciller yapılacak inceleme ve soruşturmaya dayanılarak belediye meclisince düzenlenecek tutanaklara göre yeniden tesis edilirler.

Sicil Numarası

Madde 32 - Belediye idaresince asıl zabıta memurlarına birer sicil numarası verilir. Bu numaralar değiştirilmez, hizmetten ayrılanların numaraları başkalarına verilmez.

KİMLİK BELGESİ (TANINMA KARNESİ)

Madde 33 - Her zabıta memuruna fotoğraflı bir kimlik belgesi verilir. Örneği İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak bu belgede memurun adı, soyadı, sicil numarası, unvanı ve derecesi, adresi ve tespit edilmişse kan grubu gibi tanıtıcı bilgiler yer alır.

Bilgilerde değişiklik oldukça keyfiyet kimlik belgesinin ilgili sahifelerine işlenir.

Gizli Tezkiye Varakası

Madde 34 - Belediye zabıta memurları T.C. Emekli Sandığı ile ilgili memur ve hizmetlilerin sicilleri üzerine emekliye sevklerine ilişkin mevzuata tabidir.

Tezkiye varakalarının şekli diğer belediye memurları için kabul edilmiş olan şeklin aynı olup keza aynı usul içinde düzenlenir. Tezkiye varakalarının şekli diğer belediye memurları için kabul edilmiş olan şeklin aynı olup keza aynı usul içinde düzenlenir.

Tezkiye varakalarını düzenlemeğe yetkili amirler, her belediyenin zabıta personeli kadro ve mevcuduna göre belediye meclisince tespit olunur.

Belediye Zabıta Memurlarının Unvanları

Madde 35 - Belediye zabıtası memurları gördükleri hizmet ve kıdem, tahsil ve yeterlik esaslarına göre kazandıkları rütbelere göre aşağıdaki unvanları alırlar:

Belediye Zabıta Memuru,

Belediye Zabıtası Komiser Yardımcısı,

Belediye Zabıta Komiseri,

Belediye Zabıta Başkomiseri,

Belediye Zabıtası Merkez Memuru, (Amiri)

Şubelere ayrılan belediyelerde Şube Amiri,

Belediye Zabıtası Müdür Yardımcısı, Belediye Zabıta Müdürü.

Personelin bu unvanlar dışında kadro almamaları, gerek maaş bakımından yükselmede gerek diğer özlük haklarının tesbitinde, emsal kıdemdeki diğer unvan sahiplerine nazaran, aleyhte bir unsur olmaz.

Belediye Zabıta Memurluğu

Madde 36 - Adaylık süresini tamamlayıp asıl memurluğu onaylanan kimse belediye zabıta memuru unvanını alır. Belediye zabıta memurları zabitanın temel elemanlarıdır.

Komiser Yardımcılığı

Madde 37 - Görevlerinde, lise veya dengi öğrenim yapmış olupta 3; ortaokul veya dengi okul mezunu olup 6 ve ilkokul mezunu olup 9 yıl başarı ile hizmet gören zabıta memurları, kadro durumu elverişli olmak şartıyla, yetkili zabıta amirinin teklifi ve belediye başkanının onayı ile belediye zabıtası komiser yardımcısı unvanına yükseltirler. Komiser yardımcılara hizmetin icaplarına göre gerek sabit ve gerekse gezici kuruluşlarda ekip şeflikleri ve benzeri kabiliyetleri geliştirici ve amirliğe hazırlayıcı görevler verilir.

Belediye Zabıta Komiserliği

Madde 38 -Belediye zabıtası komiser yardımcılığında en az 3 yıl başarı ile hizmet gören ve üst derecede bir göreve terfielâyıkkörülenler kadro durumu elverişli olmak şartıyla, yetkili amirin teklifi ve belediye başkanının onayı ile, belediye zabıta komiseri unvanını alırlar.

Komiserler, bilgi ve tecrübeleri ile, belediye zabıtası hizmetinde sorumluluk taşıyan hizmetlerde istihdam edilirler.

Belediye Zabıtası Başkomiserliği

Madde 39 - (Değişik-R.G. 20.11.1982/17874) Belediye zabıtası komiserliğinde en az üç sene başarı ile hizmet gören ve üst derece terfielâyıkkörülenler, kadro durumu elverişli olmak şartıyla en yüksek zabıta amirinin teklifi ve belediye başkanının onayı ile belediye zabıta başkomiseri unvanını alırlar.

Belediye Zabıtası Merkez Memuru (Amiri)

Madde 40 - Belediye zabıtası başkomiserliğinde en az 3 sene başarı ile hizmet gören ve üst derecede bir göreve terfielâyıkkörülenler arasından kadro durumu da gözönünde bulundurularak belediye zabıtası merkez memuru (Amiri) veya şubelere ayrılan belediyelerde (Şube amiri) tayini yapılır.

Tayinde, varsa yabancı dil bilgisi ve tahsil seviyesi tercih sebepleridir.

Belediye Zabıta Müdür Yardımcılığı

Madde 41 - Kuruluşunda 50 den fazla zabıta personeli bulunan belediyelerde gerektiği kadar zabıta müdür yardımcısı kadrosu ihdas edilebilir.

Belediye Zabıta Müdürü

Madde 42 - Belediye zabıta müdürü belediye zabıta kuruluşunun en yetkili amiridir. Kuruluşunda 50 den fazla zabıta memuru bulunan belediyelerde bu sığata uygun bir kadronun ihdası zorunludur.

Belediye zabıta müdürü, zabıta teşkilâtı içinden veya dışından belediye başkanlığınca tayin edilir.

Gizli Sicil Dosyası

Madde 43 - Her zabıta memurunun bir gizli sicil dosyası açılır. Tezkiye varakaları, varsa amir veya müfettişlerin gizlilik taşıyan mütalâa ve raporları ve şahsı ile ilgili gizli yazışma örnekleri bu dosyada saklanır.

Sicillerin Tutulacağı Yer

Madde 44 - Zabıta personelinin sicil dosyaları belediyenin özlük işleri ile ilgili servisinde ve böyle bir servis yoksa yazı işleri dairesinde tutulur.

Nüfusu 100.000 den yukarı belediyeler zabıta müdürlüklerinde ayrıca özlük işleri bürosu kurmuşlarsa sicil dosyaları bu bürolarda tutulabilir.

Sicil Dosyalarının Saklanması

Madde 45 - Gizli sicil dosyası ve muhtevası belediyenin özlük işleri servisinin baş yetkilisi, böyle bir servis yoksa yazı işlerinden sorumlu kimse veya zabıtanın ayrıca özlük işleri bürosu varsa bu büro sorumlusu tarafından kilit altında saklanır.

Sicil muhtevası, belediye başkanlarının veya özlük işlerince yürütmede yetkili başkan yardımcılarının emri olmadıkça hiçbir kimseye gösterilmez ve hakkında bilgi verilemez.

Personel işleri müdürünün veya bu görevi yürüten memurun gizli sicil dosyası belediye başkanınca saklanır. Belediye başkanları arasında değışiklik oldukça bu dosyalar gidenden gelene tutanakla devredilir.

Sicillerden Bilgi Verilmesi

Madde 46 - 30 uncu maddede belirtilen açık sicilin onaylı örneği gerekirse veya istenirse ilğılisine verilir. Bir belediyeden diğer belediyeye veya daire ve müesseselere nakil ve tayin edilen zabıta memurlarının açık ve gizli sicil dosyaları naklettiği belediye idaresine veya müesseseseye gönderilir.

ÖZLÜK HAKLARI

Maaş

Madde 47 - Belediye zabıtası memurları maaşlı olup bu istihkakları, diğer belediye memurlarında olduğu gibi ay başında peşin olarak ödenir.

Mali Ve Sosyal Haklar

Madde 48 - Belediye zabıta memurları, belediye memurlarına tanınan zam, avans, ikramiye, çocuk zammı, doğum yardımı, ilâç bedeli, tedavi gideri gibi mali ve sosyal haklardan aynen yararlanırlar.

Terfi Esasları

Madde 49 - Belediye zabıta memurlarının bir üst dereceye terfii için:

- a - Bir derecede en az 3 sene hizmet etmeleri,
- b - Bu kadar müddet o derece maaşını fiilen almış olmaları,
- c - Üst derecede bir hizmet görebilecekleri hususunda amirlerince yeterli görülmeleri,
- ç - Kadro durumunun da terfii sağlamaya elverişli olması, lâzımdır.

Yeterlik, gizli sicil dosyasında mevcut olup terfi müddetini dolduran memur hakkında yetkili amirlerce her yıl düzenlenen gizli tezkiye varakalarındaki kanaat sonuçları ile tespit olunur. Bulduğu derecede belirli terfii süresini doldurmayan memurların bir üst derece maaşı almaları caiz değildir.

Kadro durumu terfii hak etmiş memurların hepsinin birden terfiine elverişsiz olduğu hallerde kıdemi fazla olanlardan başlanarak terfiileri sağlanır.

Yolluk

Madde 50 - Yetkili amirlerin emir ve kararı ile, belediye hizmetlerine ilişkin bir görevle belediye sınırları dışına gönderilen belediye zabıta memurlarına Harcırah Kanunu hükümlerince yolluk ödenir.

Belediye Vasıtalarında Ücretsiz Yolculuk

Madde 51 - Üniformalı belediye zabıta memurları, belediyenin kurduğu veya belediyenin kendine bağlı işletmelerin şehir içi yolcu taşıma vasıtalarında ücretsiz yolculuk yaparlar.

Zabıta memurları, vasıtada rastladıkları belediye nizam, yasak ve emirlerine aykırı davranış ve fiillere el koyarak bunları men veya failleri hakkında gerekli işlemlere

girişirler.

Yıllık İzin

Madde 52 - Her zabıta memurunun senede bir ay izin hakkı vardır. Yıllık izin kullanılmasında belediye hizmetlerinin aksamamasına dikkat ve ona göre zabıta memurlarının bu izinden faydalanma zamanlarını, amirlerin teklifi üzerine tespit etmek, tayin hakkını haiz makama aittir.

İzin sırasında memurun aylık ve diğer özlük haklarına halel gelmez.

Birbirini izleyen iki yılın izni bir arada verilebilir.

Bir yıla ait kullanılmamış izin hakkı üzerinden 2 yıl geçmekle düşer. İzin isteyen memur izin dilekçesinde izin isteme sebebini bildirmekle beraber izni geçireceği yeri de belirtir.

İzni memuriyetinin bulunduğu belediye dışında geçirecekler için gidiş geliş süreleri izin süresine dahil edilmez.

Şu kadar ki gidiş geliş yol süresi bir haftayı geçmez.

Olağanüstü hallerin vukuunda yıllık izin kullandırılmayabilir; veya izin verilmiş olanlar geri çağırılabilir.

Mazeret İzni

Madde 53 - Mecburi sebeplere ve meşru mazeretlere müstenit olmak şartıyla belediye zabıtası memurlarına en çok 8 gün mazeret izni verilebilir.

Mazeret izni, belediye başkanı, yetkili kıldığı yardımcısı veya şube müdürü tarafından verilir.

Bir yıl içinde toptan veya parça olarak verilen mazeret izinleri 20 günü geçerse fazlası yıllık izine mahsup edilir.

Bir ayda 5 ve bir yılda 15 günden fazla mazeretsiz veya izinsiz göreve devam etmemek yüzünden disiplin cezası görmüş olanların o yıla ait izinlerinden bu kadar süre indirilir.

Günlük İzin

Madde 54 - Zabitanın yetkili amirleri maiyetlerindeki zabıta memurlarına mazeretleri halinde 24 saate kadar günlük izin verebilir.

Kısa Süreli Hastalık İzni

Madde 55 - Belediye zabıta memurlarına, belediye tabip veya mütehassıslarının ve bulunmamaları halinde diğer resmi tabiplerin raporları üzerine, bu tabiplerin yetkileri

dahilindeki sürece hastalık izni verilir.

Uzun Süreli Hastalık İzni

Madde 56 - Belediye zabıta memurlarına hastalıkları halinde ve verilecek sağlık kurulu raporlarında gösterilecek lüzum üzerine;

- A) Beş yıla kadar (5 yıl dahil) hizmeti olanlara 3 aya kadar;
- B) Beş yıldan on yıla kadar (10 yıl dahil) hizmeti olanlara 6 aya kadar;
- C) On yıl veya daha çok hizmeti olanlara 1 seneye kadar; izin verilir.

Hastalıkları itibariyle rapora dayalı izin verilenler, izinlerinin sonunda iyileştiklerine dair sağlık kurulu raporunu getirirler.

İzin sürelerinin sonunda hastalıklarının devam ettiği rapor ile tesbit edilenlerin izinleri bir katına kadar daha uzatılır. Bu sürelerin sonunda iyileşmeyen zabıta memurları hakkında emeklilik hükümleri uygulanır. Bunlardan sağlık şartlarını yeniden kazandıkları keza sağlık kurulu raporu ile tespit edilenler, tekrar görev almak istedikleri takdirde, eski derece ve ünvanlarına uygun bir göreve tercihen tayin edilirler.

Hastalık izni sırasında memurun aylık ve diğer özlük haklarına dokunulmaz.

Bir hastalık sebebiyle izin verilen zabıta memuruna bu iznin sonunu izleyen üç ay içinde aynı hastalık sebebiyle tekrar izin verildiğinde aylıklı izin süresi, bu son izinle önceki izin birleştirilerek hesap olunur.

Görevler sırasında ve görevlerinden dolayı bir kazaya uğrayan zabıta memurları, sağlık kurullarınca, tekrar çalışabilecek bir hale geldiklerinin tespitine veya malullüklerinin kesinleşmesine yahut ölümlerine kadar izinli sayılırlar. Ancak bu süre A-B-C bentlerindeki sürenin bir katını aşarsa haklarında malulen emeklilik hükümleri uygulanır. Hastalık raporlarını verecek resmi sağlık kurulu, belediye hastanesi olmayan yerlerde, en yakın mesafedeki tam teşekküllü kuruldur ve kurul raporunu özel mevzuatında gösterilen usullere göre düzenler.

Tedavi Hakkı

Madde 57 - Belediye zabıta memurları ile eş ve reşit olmayan çocukları ve bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri hakkında Belediye Memur ve Müstahdemleri Tüzüğü'nün 73 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Eğitim İzni

Madde 58 - Eğitim maksadıyla düzenlenen kurs, seminer gibi yurtiçi ve yurtdışı toplantılara katılmaları uygun görülen memurlara verilen izinler de keza özlük haklarına hâlel getirmez.

Silah Altına Alınmada İzin

Madde 59 - Hazarda ve seferde muvazzaflık hizmeti dışında silah altına alınan belediye zabıta memurları hakkında silah altında buldukları sürece devlet memurlarının tabi oldukları hükümler uyarınca işlem yapılır.

Değerlendirme (Takdirname)

Madde 60 - Görevlerinde büyük gayret ve çalışması ile üstün başarı sağlayan zabıta memurlarına Belediye Başkanlarıncı doğrudan doğruya veya amirlerinin teklifi üzerine "Takdirname" verilir.

Takdirname verilmesine sebep olan çalışma ve başarı belirtilir.

Takdirname sicile geçer. Kıdemde eşitlik halinde takdirname alanlar terfide tercih edilir.

Bu takdirname bir uyarıyı kaldırır.

İkramiye

Madde 61 - Görevlerini yaparken olağanüstü fedakârlığı ve yararlığı görülen zabıta memurlarına amirlerinin teklifi ve belediye encümeninin kararı ile üç aylığa kadar ikramiye verilebilir.

İkramiye verilmesini gerektiren sebep kararda belirtilir.

Başka Hizmet Yüklenilmemesi

Madde 62 - Belediye zabıtası memurlarına, zabıta hizmetleri dışında bir görev yüklenemez.

Başka Göreve Nakil (Tahvil)

Madde 63 - Zabıta memurları, amirlerinin teklifi ve tayine yetkili merciin onayı ile belediyenin diğer kuruluşlarında aynı derecede bir göreve nakledilebilir.

Başka Bir Belediyede Görev Alma

Madde 64 - Bir belediye görevli zabıta memuru ayrılacağı beldedeki tayine yetkili amirin muvafakat etmesi şartı ile bir diğer belediye zabıta kuruluşuna naklen tayin edilebilir.

Karşılıklı Olarak Yer Değiştirme (Becayış)

Madde 65 - İki ayrı belediye zabıta kuruluşunda görevli olup aynı ünvan ve derecede bulunan zabıta memurları kendi istekleri ve tayine yetkili mercilerin muvafakatı ile karşılıklı olarak yer değiştirebilirler.

Kadrosu Kaldırılanların Durumu

Madde 66 - Kadro yüzünden açıkta kalan zabıta memurlarına maaş, hizmet kabulü yükümlülüğü ve başka hususlarda hak ve vecibeleri devlet memurları ile belediyenin diğer memurları hakkındaki mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

Zabıta Memurlarının Yasama Organı Üyeliğine Seçilenler

Madde 67 - Zabıta memuru iken Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliğine seçilmiş kimseler görevleri bittikten sonra tekrar seçilmezlerse üyelikten hükümleri uygulanır.

İşten Çekilme (İstifa)

Madde 68 - Zabıta memuru, belediye başkanlığına yazılı olarak müracaat etmek suretiyle zabıta memurluğundan çekilme isteğinde bulunabilir.

Çekilmek istenen kimse yerine tayin edilen kimsenin göreve başlamasına veya çekilme isteğinin kabulüne kadar görevine devam eder, yerine görevlendirilen kimse bir aya kadar göreve başlamadığı veya yerine bir vekil tayin edilmediği takdirde amirine haber vererek görevini bırakabilir.

Olağanüstü bir mazeretle çekilenler, bu mazeretleri amirlerince kabul edilmek şartıyla, bir ay kaydına tabi değildirler. Ancak görevinden çekilen zabıta memurlarından, devir ve teslim ile yükümlü olanlar bu işlemlerin sonuna kadar ve savaş, olağanüstü hal, genel hayata müessir afet gibi olağan dışı hallerde tayine yetkili makamın müsaadesi olmadıkça görevlerini bırakamazlar.

Görevden kendi isteği ile çekilen bir zabıta memuru, 3 ay geçmedikçe, gerek kendi belediyesinde gerek herhangi bir belediyede göreve kabul edilmez.

Emeklilik

Madde 69 - Zabıta memurları, emeklilik işyerinde diğer belediye memurlarınının tabi olduğu hükümlere tabidir.

DİSİPLİN İŞLERİ

Disiplin Cezaları

Madde 70 - Zabıta hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacı ile kendilerine verilen görevleri hakkı ile yapmayan, uymakla yükümlü oldukları hususlara uymayan mevzuatın yasakladığı işleri yapan ve davranışları ile belediye zabıtasının haysiyetini zedeleyen memurlara durumun niteliğine ve fiilin ağırlığına göre aşağıdaki cezalardan birisi verilir:

a - Uyarma (İhtar),

b - Kınama (Tevbih),

- c - Aylık kesilmesi,
- ç - Kıdem indirilmesi,
- d - Sınıf indirilmesi
- e - Meslekten çıkarma,
- f - Memuriyetten çıkarma.

Disiplin Cezalarının Anlamı

Madde 71 -

A) Uyarma: Memura görevinde daha dikkatli davranılması gerektiğini yazı ile bildirmektir.

B) Kınama: Memura görevinde ve davranışında disiplin bakımından kusurlu görüldüğünü, sebepleri ile bildirmektir.

C) Aylık kesilmesi: Memurun 1 haftadan 15 günlüğüne kadar maaşının kesilmesidir.

Ç) Kıdem indirilmesi: Memurun yalnız terfiine müessir olmak üzere, kıdeminden 3 aydan bir seneye kadar bir müddetin indirilmesidir.

D) Sınıf indirilmesi: Memurun maaşının bir derece aşağıya indirilmesidir.

E) Meslekten çıkarma: Zabıta memurunun, belediye zabıtası hizmetlerinde bir daha kullanılmamak üzere meslekten çıkarılmasıdır.

F) Memuriyetten çıkarma: Memurun, bir daha memuriyete alınmamak üzere görevine son verilmesidir.

Disiplin Cezalarını Gerekli Kılan Haller Şunlardır

Madde 72 - A) Uyarmada:

- a - Hizmet esnasında görev dışı işlerle vakit geçirmek veya uğraşmak,
- b - Verilen görevi mümkün olan süresi içinde bitirmemek,
- c - Görevini yapmada kayıtsızlık ve intizamsızlık göstermek,
- ç - Mesleği ile ilgili mevzuatı öğrenmek için gerekli gayreti göstermemek,
- d - Gerek meslek arkadaşlarına ve gerekse iş sahiplerine karşı hareket ve davranışlarında mesleğin gerektirdiği ciddiyet, ağırbaşlılık ve terbiyeyi göstermemek,
- e - Zorunlu sebep olmaksızın saç ve sakalını uzatmak, elbise ve teçhizatını kirli

tutmak; şahsi görünüşüne itina etmemek,

f - Resmi ve şahsi işlerde zaruret olmadan merciini tecavüz etmek,

g - Herhangi bir yol, mahal veya şahsı arayıp soranlara yardımcı olmamak, onları baştan savmak.

B) Kınamada:

a - Amirinin sorduğu hususlara zamanında cevap vermemek,

b - Amirin tavsiye ve tenbihlerine uymamak,

c - Görevi başında üstlerine saygısızlık etmek,

ç - Üstlerinin işlem ve icraatı hakkında dedikodu yapmak,

d - Düzenlediği tutanak, rapor gibi belgeleri zamanında ait olduğu mercie vermemek,

e - İş sahiplerine farklı davranışlarda bulunmak, sebepsiz yere onları bekletmek,

f - Belediye Zabıtası Kıyafet ve Teçhizat Yönetmeliğine aykırı şekilde giyinmek veya dolaşmak,

g - Memuriyet haysiyetini kırıcı harekette bulunmak,

h - İçkili özel toplantılara üniforma ile katılmak,

ı - Kadınlarla nikâhsız yaşamak,

i - Memuriyete ilişkin bir iş için başkalarına tavsiye ve iltimas ettirmek,

j - Maiyetindeki memur ve hizmetlileri zati işlerinde kullanmak,

k - Görevi başına 1 ay içinde iki defa mazeretsiz geç gelmek, veya erken gitmek, yahut aynı süre içinde izinsiz ve mazeretsiz bir gün göreve gelmemek,

C) Aylık kesilmesinde:

a - Görev esnasında yardım isteyen meslek mensuplarına yardımdan sebepsiz kaçınmak,

b - Doğrudan doğruya veya müracaatla haberdar olduğu suç karşısında görev yapmaktan çekinmek,

c - Görevi dışında, aşırı derecede sarhoş dolaşmak,

ç - Görevde uyumak,

d - Meslek arkadaşına, üstüne veya iş sahiplerine kötü muamele etmek,

e - İzinsiz olarak belediye sınırları dışına gitmek,

f - Bir ayda bir günden fazla 8 günden az izinsiz ve mazeretsiz görevine devam etmemek,

g - Demirbaş eşyayı özel işlerinde kullanmak,

h - Kendisine teslim olunan eşyayı ve teçhizatı başkalarının kullanmasına müsaade etmek,

Ç) Kıdem indirilmesinde:

a - Mevzuata uygun olarak verilen emirleri yerine getirmemek,

b - Bir ayda 7 ve bir yılda toplam 20 günden fazla izinsiz ve mazeretsiz görevine devam etmemek,

c - Resmi işlerden dolayı üstlerini alenen tenkit etmek ve görev sırasında üstlerine yalan söylemek,

ç - Görev arkadaşlarına, astlarına veya iş sahiplerine hakaret etmek, arkadaşları ile dövüşmek,

d - İzinli olsun veya olmasın umuma açık yerlerde üniforma ile sarhoş olacak derecede içki içmek,

D) Sınıf indirilmesinde:

a - Kumar oynamak,

b - Görevi başına sarhoş gelmek, yahut görevi başında içki içmek,

c - Üstlerine hakaret veya onları söz, yazı yahut herhangi bir vasıta ile tehdit etmek, yahut dövmeğe teşebbüs etmek, iş sahiplerini, astlarını veya arkadaşlarını dövmek,

ç - Bir terfi süresi içinde izinsiz ve mazeretsiz devamsızlıkları toplamı iki ayı geçmek,

d - Kendi mülk ve arazilerini doğrudan doğruya veya aracılar eliyle işletme dışında ticaretle uğraşmak,

e - İş sahiplerinden her ne nam altında olursa olsun hediye almak,

f - Genel kadınlarla bağlantı veya ilişki kurmak,

g - Kendisine teslim olunan eşyanın ve evrakın tedbirsizlik sebebiyle ziyanına sebebiyet vermek,

h - Kooperatif ortaklıklarda ve bağılı oldukları kuruluşların yardımlaşma sandıklarında yönetim veya denetim kurulu üyeliği dışında ticari ve sınai müesseselerde görev almak,

E) Meslekten çıkarmada:

a - Gerçeğe aykırı tutanak, rapor ve benzeri belgeler düzenlemek,

b - Üstünü dövmek,

c - Çalışma süresi takyit edilmiş olan eğlence yerlerinin şahsi menfaat karşılığında belirli süre dışında çalışmasına müsaade etmek,

F) Memuriyetten çıkarmada:

a - Yalan yere beyanname vermek, irtikap, irtişa, ihtilâs, zimmet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekârlık, emniyeti suistimal, kaçakçılık suçlarından biriyle mahkum olmak,

b - Savaş, isyan, ihtilâl gibi olağanüstü hallerde emir almadan ve zaruret olmadan görevini terketmek,

c - Memuriyetine ait gizli evrak münderecatını açıklamak,

ç - Suçun subut delillerine ait eşyayı veya evrakı kasden yok etmek,

d - Halkın edep duygularını şiddetle rencide edici (Ar ve hicabı mucip) hareketlerde bulunmak,

e - Sarhoşluğu veya kumar oynamayı itiyad edinmek yahut kumar oynatmak,

f - Grev yasağına aykırı hareket etmek.

Borçlanmadan Doğacak Disiplin İşlemleri

Madde 73 - Özel gelirleri karşılık gösterilmek suretiyle yapacakları borçlanmaları ile bankalardan kredi üzerinden alacakları paralar ayırık olmak üzere bir senelik maaş ve ücretlerinin yarısından fazla borca girenlerle, miktarı ne olursa olsun, iş sahiplerine borçlanan zabıta memurları durumun ağırlığına göre Disiplin Komisyonunca takdir edilecek disiplin cezalarından herhangi biriyle cezalandırılır.

Disiplin Cezasını Gerektirir Kusurların Tekrarlanması

Madde 74 - Aynı memuriyet derecesinde, aynı derecede (Vasıfta) cezalardan ikisini aldıktan sonra üçüncü defa olarak yine o derecedeki cezayı hakeden zabıta memuruna bir derece daha ağır ceza verilir.

Disiplin Cezası Vermeye Yetkili Amir Ve Merciler

Madde 75 - A) Disiplin cezaları, Disiplin Komisyonu yetkisini da haiz Belediye

Encümenlerince verilir. Bu cezaların verilmesini gerekli kılan iddia ve isnatlarda soruşturma memurunu belediye başkanı, yardımcısı, şubelerde belediye şube müdürü veya en büyük zabıta amiri tayin eder.

B) Belediye Başkanları, tekmil zabıta memurlarına uyarma ve kınama cezasını ve belediye şube müdürleri şubeleri memurlarına yalnız uyarma cezasını doğrudan doğruya da verebilirler.

Disiplin Cezası Vermede Riayet Edilecek Hususlar

Madde 76 - Yapılacak disiplin kovuşturmalarında, isnat olunan hususun ilgiliye açıkça yazılı olarak bildirilip tanınan bir süre içinde yazılı savunmada bulunmasının istenmesi esastır.

Bu süre 3 günden az olamaz. Belirtilen süre içinde (Makbul bir özüre) dayanmaksızın savunmada bulunulmazsa savunma hakkından vazgeçilmiş sayılır.

Disiplin Komisyonu, üye sayısı üçten az olmamak ve tek sayıda bulunmak şartıyla, lüzumu halinde, tam sayının üçte ikisi ile toplanabilir ve çoğunlukla karar verilir.

Soruşturma ile görevlendirilen kimse encümen üyesi ise karara katılmaz. Karar, evrak üzerinde inceleme yapılarak verilir.

Ancak yapılan soruşturma yeterli görülmez ise eksiklikleri tamamlanmak üzere dosya soruşturma ile görevli elemana geri gönderilebilir.

Komisyon sanığa isterse her zaman dinleyerek ayrıca sözlü savunmasını da alabilir.

Komisyon kararlarının gerekçeli olması şarttır.

Disiplin Komisyonunun Yazışma İşleri

Madde 77 - Belediye disiplin komisyonu işleri, varsa, personel servisinde, yoksa belediye yazışmaları servisinde yürütülür.

Uygulama

Madde 78 - Cezalara ait kararlar, suçluya ve dairesi amirine birer yazı ile tebliğ olunur ve tebliğ tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

İtiraz

Madde 79 - Haklarında karar verilenler bu kararlara karşı 10 gün içinde itiraz edebilirler.

İl merkezi olmayan yerlerdeki belediye disiplin komisyonları kararları il disiplin komisyonlarında ve il merkezindeki belediyelerin kararları da İçişleri Bakanlığı Disiplin Komisyonunda itirazın incelenir.

İl merkezi olmayan yerlerdeki belediye disiplin komisyonları kararları üzerine il disiplin komisyonlarınınca verilecek kararlara karşı yapılacak itirazlar en son Bakanlık Disiplin Komisyonunda ve il merkezi belediyelerin kararları üzerine Bakanlık Disiplin Komisyonunca verilecek kararlara karşı yapılacak itirazlar da Danıştay'da incelenir ve çözümlenir. Sınıf indirilmesi ve memuriyetten çıkarma hakkındaki belediye disiplin komisyonu kararları, itiraz edilmese de, bir üst derece merciin incelemesine tabidir.

İtiraz üzerine veya kendiliğinden incelenip son karara bağlanan hususlar ilgiliye ve dairesi amirine tebliğ olunur; ve kesinleştiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

Cezai Kovuşturma İle Disiplin Kovuşturmasının Bir Arada Yürütülmesi

Madde 80 - Aynı olaydan dolayı memur hakkında cezai kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturması yapılmasını önlemez. Ancak disiplin mercileri, isterlerse, cezai kovuşturma sonunda mahkemece verilecek karara kadar kovuşturma ve soruşturmayı durdurabilirler.

Zabita memurunun Ceza Kanunu'na göre mahkum olması, disiplin cezasının uygulanmasına engel olmaz

Soruşturma Ve Kovuşturma

Genel Hükümlerin Geçerliği

Madde 81 - Görevlerinden doğma veya görevlerinin yapılması sırasında işledikleri fiillerden dolayı diğer belediye memurlarına uygulanan hükümler zabıta memurları hakkında da geçerlidir.

Soruşturma Emrini Vermeye Yetkililer

Madde 82 - Görevlerine ve memuriyetlerine ilişkin hususlardan dolayı zabıta memurları hakkında cezai soruşturma emrini vermeye belediye başkanları yetkilidir.

Kovuşturma İzni

Madde 83 - Haklarında 1609 sayılı Kanun uyarınca işlem yapılan zabıta memurları için kovuşturma iznini vermeye belediyenin sınırları içinde bulunduğu il'in vazisi yetkilidir.

İşten El Çektirme

Madde 84 - Haklarında soruşturma yapılan kimselere soruşturmayı yapanın teklifi üzerine soruşturmanın selâmeti için belediye başkanının onayı ile işten el çektirilebilir.

İşten el çektirilen zabıta memurlarının aylık ve diğer hukuki durumları, belediyenin diğer memurlarına uygulanan mevzuat hükümlerine göre tespit olunur.

Cezai kovuşturma üzerine yetkili kazai mercilerce haklarında kesin hüküm veya

karar verilenler hakkında da aynı yolda işlem yapılır.

Başkanlık Emrine Alma

Madde 85 - Belediye zabıta memurları tayinlerindeki usule göre belediye başkanlığı emrine alınmak suretiyle görevden uzaklaştırılabilirler.

Bu takdirde haklarında, bağlı buldukları teşkilât emrine alınmak suretiyle görevden uzaklaştırılacaklar hakkındaki mevzuat hükümleri uygulanır.